

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties (BZK)
Mw. K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
15 januari 2018

Ons kenmerk
TRE
/U201800011
Telefoon
06 208 978 91

Bijlage(n)

Onderwerp

Reactie op adviesaanvraag over het conceptwetsvoorstel wijziging van de Kieswet ter vereenvoudiging van stemmen vanuit het buitenland

Geachte mevrouw Ollongren,

Bij brief van 5 december 2017 heeft u ons ter advisering het conceptwetsvoorstel Wijziging van de Kieswet ter vereenvoudiging van stemmen vanuit het buitenland voorgelegd (uw kenmerk: 2017-0000611033). Graag maken wij gebruik van de door u geboden mogelijkheid om op het conceptwetsvoorstel te reageren.

In algemene zin hebben wij er waardering voor dat de regering het stemmen voor Nederlandse kiezers in het buitenland verder wil vereenvoudigen. Het is van belang te waarborgen dat kiezers in het buitenland zo makkelijk mogelijk hun stem kunnen uitbrengen en dat wordt voorkomen dat hun stemmen buiten beschouwing (moeten) worden gelaten.

In het bijzonder stemt het ons positief dat wordt voorgesteld om het experiment uit de Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming ten aanzien van het stemmen met een nieuw model stembiljet door de kiezers in het buitenland definitief te regelen in de Kieswet. Het model stembiljet dat voor kiezers in het buitenland wordt gebruikt, is door zijn afmetingen eenvoudiger te tellen. Daardoor kan het telproces sneller, beter en gemakkelijker worden uitgevoerd. Zoals u bekend zal zijn, pleiten wij al lange tijd voor de introductie van een nieuw model stembiljet (dat bovendien ook elektronisch kan worden geteld). Nu het experimentele karakter aan het nieuwe model stembiljet voor kiezers in het buitenland komt te ontvallen, is dat wat ons betreft de opmaat om dit model stembiljet op korte termijn ook in te voeren voor de kiezers in Nederland. Gelet op de genoemde voordelen voor het telproces, zien wij geen reden om langer te wachten met het invoeren van dit stembiljet voor de kiezers in Nederland.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

vng.nl

Daarnaast kunnen we ons ook vinden in andere onderdelen van het conceptwetsvoorstel waaronder:

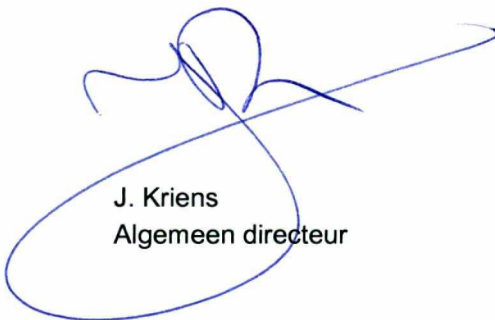
- het instellen van meer briefstembureaus in het buitenland
- de mogelijkheid om een eenmaal ingesteld briefstembureau op te heffen
- het mogen gebruiken van een andere enveloppe dan de oranje retourenveloppe om de stem te verzenden naar het briefstembureau
- de kleur die wordt gebruikt om het stembiljet in te kleuren.

Ondanks onze waardering voor het conceptwetsvoorstel hebben wij er enige bedenkingen bij. In dit verband sluiten wij ons aan bij de door u reeds ontvangen reactie van de gemeente Den Haag op het conceptwetsvoorstel (kenmerk: PBS/2017.226).

Tot slot wijzen wij u op het volgende. In de memorie van toelichting bij het conceptwetsvoorstel (p. 6) wordt aangegeven dat uw ministerie zal onderzoeken op welke wijze kiezers in het buitenland de mogelijkheid kunnen krijgen om een onderhandse volmacht te geven. Wij merken op dat het gebruik van de onderhandse volmacht voor kiezers in Nederland al jaren een punt van discussie is. Veel gemeenten willen de onderhandse volmacht afschaffen. Ook in rapporten van internationale waarnemingsmissies, zoals de OVSE, worden bij het gebruik van dit systeem regelmatig vraagtekens geplaatst. Wij vragen ons daarom af of het verstrekken van een onderhandse volmacht aan kiezers in het buitenland wel mogelijk zou moeten worden gemaakt. De introductie van een systeem van *early voting* lijkt een beter alternatief te zijn om meer kiezers in het buitenland (en in Nederland) in staat te stellen hun stem uit te brengen. Wij adviseren u daarom de mogelijkheden daarvan te onderzoeken.

Wij verzoeken u om bij het verbeteren van het verkiezingsproces voor kiezers in het buitenland (en in Nederland) met deze aandachtspunten rekening te houden.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Algemeen directeur